

Neljapäev, 8. juuli 2010

40. rõhutab vajadust muuta ELi kohalolek Kosovos otstarbekamaks, võttes arvesse Euroopa välisestis- tuse arengut ja ELi delegatsioonide loomist kogu maailmas, ning vajadust muuta komisjoni kontaktbüroo ELi delegatsiooniks, et parandada ELi tegevuse tõhusust ja koordineerimist Kosovos; võtab teadmiseks uue ELi büroo avamise Belgradis, mis tegutseb ELi Kosovo eriesindaja volituste raames ja praegusest ELi Serbia delegatsioonist eraldi;

41. taunib läbipaistvuse puudumist seoses ELi Kosovo eriesindaja volituste viimase laiendamisega, millega kaasneb ka assigneeringute märkimisväärne suurendamine; tuletab meelde, et uue eelarvekiisimusi käsitleva institutsioonidevahelise kokkuleppe vastuvõtmisel tuleb Euroopa Parlamendi teabenõudeid käsitleda nõuete- kohaselt ja Lissaboni lepingut arvesse võttes;

42. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrgele esindajale ning komisjoni asepresidendile, nõukogule ja komisjonile, ELi eriesindajale ja rahvus- vahelisele tsiviilesindajale Kosovos, Kosovo valitsusele ja esinduskogule, Serbia valitsusele, Kosovo rahvus- vahelise juhtrühma liikmetele ja ÜRO Julgeolekunõukogule.

Albaania

P7_TA(2010)0282

Euroopa Parlamendi 8. juuli 2010. aasta resolutsioon Albaania kohta

(2011/C 351 E/13)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse 19.–20. juunil 2003. aastal Thessaloníkis toimunud Euroopa Ülemkogu kohtumise järel avaldatud eesistujariigi järeldusi Lääne-Balkani riikide Euroopa Liiduga ühinemise väljavaadete kohta;
- võttes arvesse komisjoni teatist „Laienemisstrateegia ja peamised ülesanded aastatel 2009–2010” (KOM(2009)0533) ning sellele lisatud Albaaniat käsitlevat 2009. aasta eduaruannet (SEK(2009)1337), mis avaldati 14. oktoobril 2009. aastal;
- võttes arvesse nõukogu 18. veebruari 2008. aasta otsust 2008/210/EÜ, millega sätestatakse Albaaniaga loodud Euroopa partnerluse põhimõtted, prioriteedid ja tingimused ning tunnistatakse kehtetuks otsus 2006/54/EÜ ⁽¹⁾;
- võttes arvesse ELi ja Albaania parlamentaarse stabiliseerimis- ja assotsieerimiskomitee esimest koosolekut, mis toimus 3. ja 4. mail 2010;
- võttes arvesse 18. mail 2009. aastal toimunud ELi ja Albaania stabiliseerimis- ja assotsieerimisnõukogu istungi järeldusi;
- võttes arvesse nõukogu 8. novembri 2007. aasta otsust 2007/821/EÜ Euroopa Ühenduse ja Albaania Vabariigi vahelise viisade väljastamise lihtsustamise lepingu sõlmimise kohta ⁽²⁾;
- võttes arvesse 19.–20. märtsil 2009. aastal toimunud Euroopa Parlamendi ja Albaania parlamendi 16. kohtumise soovitusi;

⁽¹⁾ ELT L 80, 19.3.2008, lk 1.

⁽²⁾ ELT L 334, 19.12.2007, lk 84.

Neljapäev, 8. juuli 2010

- võttes arvesse Euroopa Parlamendi otsust tihendada Albaaniaga parlamentide tasandil poliitilist dialoogi, et peegeldada stabiliseerimis- ja assotsieerimislepingu jõustumist;
 - võttes arvesse Euroopa Nõukogu resolutsiooni 1709(2010) demokraatlike institutsioonide toimimise kohta Albaanias;
 - võttes arvesse kodukorra artikli 110 lõiget 2,
- A. arvestades, et 14.–15. detsembril 2006. aastal toimunud Euroopa Ülemkogu kohtumise järeldustes esitati laienemise küsimuses uuendatud konsensus, mis kinnitab taas, et Lääne-Balkani riikide tulevik on Euroopa Liidus;
- B. arvestades, et ELiga ühinemise väljavaade on ajend mitmeteks reformideks Lääne-Balkani riikides ning peaks oluliselt kaasa aitama piirkonnas rahu ja stabiilsuse suurendamisele ning konfliktide vältimisele, soodustama heanaaberlikke suhteid ning aitama säästva arengu kaudu lahendada majanduslikke ja sotsiaalseid küsimusi; arvestades, et tõsiseltvõetav ühinemiseväljavaade ei piirdu üksnes halduslike ja tehniliste menetluste lõpuleviimisega, vaid eeldab ka liikmesriikide asjaomaste otsustajate tõsist poliitilist panust;
- C. arvestades, et stabiliseerimis- ja assotsieerimisleping Albaaniaga jõustus 1. aprillil 2009; arvestades, et Albaania taotles Euroopa Liidu liikmeks saamist 28. aprillil 2009. aastal ja esitas vastused komisjoni ühinemisele küsimustikule 14. aprillil 2010. aastal; arvestades, et komisjon valmistab ette oma seisukohta selles küsimuses;
- D. arvestades, et iga riigi edusammud Euroopa Liiduga ühinemise suunas sõltuvad riigi enda jõupingutustest Kopenhaageni kriteeriumide ning stabiliseerimis- ja assotsieerimisprotsessiga kaasnevate tingimuste täitmisel,
1. kinnitab kooskõlas 19.–20. juunil 2003. aastal Thessaloníkis toimunud Euroopa Ülemkogu kohtumise järeldustega, 11. märtsil 2006. aastal vastu võetud Salzburgi deklaratsiooniga ja nõukogu hilisemate asja-kohaste otsustega oma täielikku toetust Albaania taotlusele saada Euroopa Liidu liikmeks (ja kõikide teiste Lääne-Balkani riikide tulevasele ELi liikmesusele), kui ta on saavutanud teatava poliitilise stabiilsuse ja usaldusväärse taseme ning täidab täies ulatuses Kopenhaageni kriteeriumid;
 2. tunnustab Albaania reformiprotsessi edusamme, kuid rõhutab, et nii demokraatia ja õigusriigi põhi-mõtte kinnistamiseks kui ka riigi säästva arengu tagamiseks on veel vaja teha märkimisväärsed jõupingutusi;
 3. märgib rahuldustundega, et Albaania andis 14. aprillil 2010 vastused komisjoni küsimustikule seoses arvamuse ettevalmistamisega, mis puudutab Albaania ELi liikmeks astumise taotlust, ja rõhutab samal ajal, et kandidaatriigi edu ELi liikmesuse suunas liikumisel sõltub riigi võimest täita Kopenhaageni kriteeriume, mille hulka kuulub demokraatiat tagavate institutsioonide stabiilsus;
 4. väljendab lootust, et Albaania valitsus ja opositsioon saavad hästi aru, et praeguste poliitiliste vastu-olude ületamine on otsustava tähtsusega riigi Euroopaga integreerumise edendamiseks ja Albaania kodanike Euroopa-suunaliste pürgimuste toetamiseks; kordab veel kord välisasjade nõukogu 14. juuni 2010. aasta kohtumise järeldusi, mille kohaselt on viimane aeg leida praegusele poliitilisele kriisile lahendus, mis peaks ajaproovile vastu, ja Albaania valitsuse kohustus on koos opositsiooniga leida kiirelt ning läbipaistval viisil ja Albaania põhiseadust täielikult järgides lahendused ning võimalused, et riik saaks liikuda edasi oma teel ELi suunas;

Neljapäev, 8. juuli 2010

5. taunib poliitilist kriisi, mis järgnes Albaanias 2009. aasta juunis toimunud parlamendivalimistele, ning rõhutab, et täielikult toimivad esindusinstitsioonid (eelkõige parlament) on tugeva demokraatliku süsteemi selgroog ning Euroopa partnerluse keskse prioriteedina oluline poliitiline kriteerium ELiga liitumiseks; väljendab heameelt opositsiooni otsuse üle osaleda aktiivselt Albaania parlamendi töös, kuid taunib asjaolu, et vaatamata ELi vahendatud hiljutistele läbirääkimistele ei ole endiselt saavutatud konsensust 2009. aasta valimiste suhtes; nõuab tungivalt, et kõik poliitilised osapooled võtaksid oma kohustusi tõsiselt ja peaksid konstruktivist poliitilist dialoogi ning arutaksid sealhulgas uut valimisseadust, millega tagatakse tulevaste valimiste valimisprotsessi täielik läbipaistvus; rõhutab, et selle ümmikseisu saab lahendada üksnes siis, kui järgitakse täiel määral põhiseadust ja läbipaistvuse põhimõtet;
6. on seisukohal, et põhikokkulepe 2009. aasta parlamendivalimiste protsessi uuriva parlamentaarse uurimiskomisjoni loomise kohta – mille esimees ja enamik liikmeid valitaks opositsiooniliikmete seast ja millel oleksid volitused uurida valimistega seotud materjale – tuleks võimalikult kiiresti ellu viia; rõhutab, et asjaomane komisjon peaks oma järeldused esitama õigeaegselt, et võimaldada parlamendil võtta vastu uusi õigusakte aegsasti enne järgmisi kohalikke ja piirkondlikke valimisi vastavalt uurimiskomisjoni tähelepanekutele ja OSCE Demokraatlike Institsioonide ja Inimõiguste Büroo (ODIHR) ettepanekutele;
7. kui lahendust ei ole võimalik leida ilma väljaspoolse abita, palub valitsusel ja opositsioonil kokku leppida vahenduse osas – näiteks kutsuda ühiselt vahendajateks Euroopa Nõukogu ja/või Euroopa Parlamendi liikmeid;
8. nõuab tungivalt, et Albaania ametivõimud kavandaksid ja viiks võimalikult kiiresti ellu konsensusel põhineva reformi parlamendi kodukorra osas, mis kindlustaks haldus- ja rahaliste ressursside läbipaistvuse, õigusaktide kõrge kvaliteedi põhjalike eksperditeadmiste kaudu, parlamentaarse järelevalvelase suutlikkuse parandamise ning opositsiooni nõuetekohased õigused ja esindatuse parlamendikomisjonides ning parlamendi töös; kutsub mõlemat osapoolt – enamust ja opositsiooni – üles arendama avatud ja läbipaistva õigusloomeprotsessi tagamiseks konstruktivist dialoogi, konsulteerides asjaomaste sidusrühmadega ja kodanikuühiskonna osalejatega, et võtta ilma täiendavate viivitusteta vastu olulise tähtsusega õigusaktid, sealhulgas õigusaktid, mille vastuvõtmiseks on vaja kolmeviendikulist häälteenamust;
9. väljendab heameelt edusammude üle valimisprotsessi õigus- ja haldusraamistiku osas ning märgib ära Veneetsia komisjoni üldiselt positiivse hinnangu Albaania Vabariigi valimisseadustikule; märgib ka, et Euroopa Julgeoleku- ja Koostööorganisatsiooni (OSCE) Demokraatlike Institsioonide ja Inimõiguste Büroo (ODIHR) hinnangu kohaselt vastasid 2009. aasta juuni parlamendivalimised enamikule rahvusvahelistele standarditele, kuid ei suurendanud usaldust valimisprotsessi vastu; juhib tähelepanu sellele, et vaja on täies ulatuses rakendada OSCE Demokraatlike Institsioonide ja Inimõiguste Büroo soovitusi, mis on avaldatud 2009. aasta parlamendivalimisi käsitlevas lõpparuandes, ning kutsub mõlemat osapoolt – nii Albaania parlamendi enamust kui ka opositsiooni – üles alustama kohe tööd nende soovitude täielikuks rakendamiseks;
10. peab kahetsusväärseks, et Albaania parlamendi õiguskomisjoni koosolekutel, mis toimusid enne parlamendi täiskogu 18. märtsi 2010. aasta istungit, ei jõudnud enamus ja opositsioon kokkulepele 2009. aasta valimiste uurimise komisjoni puudutavate ettepanekute suhtes;
11. rõhutab, et erakondadevahelise üksmeele saavutamine poliitiliste, majandus- ja sotsiaalreformide osas on äärmiselt vajalik, et suurendada Albaania kodanike heaolu ning võimaldada riigil teha edusamme ELi liikmeks saamiseks;
12. tunneb heameelt selle üle, et 27. mail 2010 võeti vastu komisjoni õigusakti ettepanek viisanõude kaotamise kohta, ning palub komisjonil kontrollida kõikidele seni täitmata kriteeriumidele vastamist lähikuudel, et nõukogu ja Euroopa Parlament saaksid kiita heaks Albaania kodanikele viisanõude kaotamise 2010. aasta lõpuks;

Neljapäev, 8. juuli 2010

13. väljendab heameelt erakondadevahelise poliitilise toetuse üle viisanõude kaotamisele, mida väljendati Albaania parlamendi 11. märtsi 2010. aasta resolutsioonis;

14. rõhutab, et esmatähtis on austada ja kaitsta inimõigusi ja vähemuste õigusi;

15. tuletab meelde, et alati tuleks tagada isikuandmete kaitse ja sellest ei tohi meelevaldselt mööda vaadata, ning kutsub kõiki ametiasutusi üles õigusakte vastu võtma ja tegutsema kooskõlas selle nõudega;

16. väljendab heameelt kohtusüsteemiga seotud edusammude üle, kuid rõhutab, et reformid on alles algusjärgus; on arvamisel, et kohtusüsteemi reform, sealhulgas kohtuotsuste täitmine, on Albaania ELi liikmesuse taotlemise protsessis oluline eeltingimus, ning rõhutab, et demokraatlikus ühiskonnas on oluline võimude lahususe põhimõte; rõhutab, et läbipaistev, erapooletu ja tõhus kohtusüsteem, mida ei mõjuta poliitiline ega muu surve või kontroll, on õigusriigi seisukohast põhjaneva tähtsusega, ning nõuab, et selles valdkonnas võetaks viivitamatult vastu ulatuslik pikaajaline strateegia, mis hõlmaks juhiseid vajalike õigusaktide ja meetmete vastuvõtmiseks; kutsub opositsiooni üles osalema selle väljatöötamisel ja toetama täiel määral kohtusüsteemi reformi; rõhutab lisaks, et kohtusüsteem vajab kogu riigis tõhusalt toimimiseks piisavaid rahalisi vahendeid; ootab seetõttu komisjonilt uusi abialgatusi ning väljendab sellega seoses rahulolu, et hiljuti alustas Tiranas tööd raskeid kuritegusid menetlev kohus;

17. väljendab heameelt asjaolu üle, et konstitutsioonikohus peatas lustratsiooniseaduse rakendamise, ning et asjaomane seadus on praegu läbivaatamisel; kutsub uue seaduseelnõu ettevalmistamisel üles laialdasemale konsulteerimisele ja üksmeelele – eriti Veneetsia komisjoniga – ning rõhutab põhiseaduslike institutsioonide sõltumatuse tagamise olulisust;

18. tervitab meetmeid, mida on võetud, et võidelda pisikorrupsiooni vastu, sealhulgas eriti korrupsioonivastase võitluse 2010. aasta tegevuskava vastuvõtmist; märgib, et korrupsioonivastane võitlus jääb peamiseks poliitiliseks ülesandeks, seaduste täitmine ja süüdistuste esitamine on endiselt nõrgal tasemel ning korrupsiooniga seotud karistamatuse olukorra muutmiseks tuleb teha täiendavaid jõulisi samme; rõhutab sellest tulenevalt vajadust sisse seada uurimiste ja süüdimõistvate kohtuotsuste register, mis hõlmaks ka kõrgel tasemel toimunud korrupsiooni juhtumeid, ning jätkata uusimate GRECO soovitude (eriti soovitus vähendada puutumatusga kaitstud ametnike hulka) rakendamist; väljendab rahulolu asjaolu üle, et avalikustati strateegilised dokumendid, et oleks võimalik jälgida nende rakendamise edenemist; lisaks nõuab sellise õigusraamistiku vastuvõtmist, mis võimaldaks muuta erakondade rahastamise täielikult läbipaistvaks;

19. hindab positiivselt kavatsust luua avaliku halduse instituut ja nõuab edasisi samme, et rakendada haldusreformi strateegiat ning tagada asjakohast inimressursside juhtimissüsteemi hõlmava avaliku teenistuse seaduse täielik jõustumine; juhib tähelepanu riskidele, mis kaasnevad ametiasutuste politiseerimisega, kui kasutatakse mitteläbipaistvaid värbamismenetlusi, ja ajutiste teenistujate töölevõtmisele väljaspool seaduse reguleerimisala, ning kutsub ametiasutusi üles sellist tegevust lõpetama ja muutma avalik teenistus apoliiatiliseks ja pädevusel põhinevaks, mis aitaks suurendada ka kodanike usaldust avaliku halduse vastu;

20. rõhutab, et professionaalne, sõltumatu ja pluralismil põhinev avalik-õiguslik ja erameedia on ülioluline demokraatia nurgakivi; peab murettekitavaks, et meedia õigusraamistiku väljakujundamiseks on vähe ära tehtud; nõuab tungivalt, et ametiasutused teeksid kõik võimaliku ELi standarditele vastava õigusraamistiku vastuvõtmiseks ja rakendamiseks ning meediakanalite sõltumatuse tagamiseks poliitilistest (sh täidesaatva võimu) või mis tahes muudest mõjutustest; on mures riigi raadio- ja televisiooninõukogule avaldatava poliitilise surve pärast ning kutsub asjaomaseid asutusi üles tagama nõukogu sõltumatus; nõuab meetmeid meedia omanikeringi ja rahastamise läbipaistvuse tagamiseks; taunib asjaolu, et ajakirjanikele ei ole kehtestatud ametiga seotud õigusi, mis kahjustab nende võimalust töötada objektiivselt ja sõltumatult, ning nõuab tungivalt, et ametiasutused võtaksid olukorra muutmiseks asjakohaseid meetmeid; nõuab eriti elektroonilist ringhäälingut käsitlevate õigusaktide vastuvõtmist ja tsiviilseadustiku kohandamist, et dekriminaliseerida laim; väljendab rahulolu selle üle, et valitsus ei ole kehtestanud piiranguid interneti kasutamiseks, ning nõuab tungivalt, et valitsus muudaks interneti kõigi kodanike jaoks paremini kättesaadavaks;

Neljapäev, 8. juuli 2010

21. hindab positiivselt õigusraamistiku loomist organiseeritud kuritegevuse, sealhulgas rahapesu, uimastiiri ja inimkaubanduse vormide käsitlemiseks ja ennetamiseks; võtab teadmiseks, et on tehtud pingutusi organiseeritud kuritegevuse vastu võitlemiseks, kuid märgib, et rakendustegevust on vaja jätkata ning konkreetsete tulemuste saavutamiseks tuleb eraldada kõik vajalikud inim- ja rahalised ressursid; rõhutab tõhusa uurimise, vastutuselevõtmise ja seaduserikkujate karistamise olulisust; väljendab heameelt otsuse üle luua organiseeritud kuritegevuse ja ebaseadusliku kaubanduse vastaste meetmete võtmiseks institutsioonidevaheline komisjon, mille esimees on peaminister; rõhutab, et organiseeritud kuritegevuse piirkondliku hargnemise tõttu on vaja teha suuremaid jõupingutusi politsei- ja kohtualase koostöö tõhustamiseks vahetute naaberriikidega, mis hõlmaks ka ühist patrullimist piiridel;

22. rõhutab kodanikuühiskonna organisatsioonide tähtsust ning mainib tunnustavalt, et valitsus on teinud väikesi edusamme nende organisatsioonidega konsulteerimisel seaduseelnõude ja läbiviidavate reformide asjus; nõuab täiendavaid meetmeid, et muuta ametlikuks ja suurendada kodanikuühiskonna osalemist poliitika väljatöötamises ning selle rakendamise ja tõhususe jälgimises kõikidel tasanditel; see peaks hõlmama ka kodanikuühiskonna organisatsioonide läbipaistvust ja nende rahastamist;

23. rõhutab liikuvusprogrammide, eriti noortele, õpetajatele ja teaduritele suunatud liikuvusprogrammide tähtsust ning on seisukohal, et sellistes programmides osalejate arvu tuleks suurendada; väljendab sellega seoses heameelt algatuste üle, millega Albaania üliõpilastele pakutakse õppimisvõimalusi ELi riikides;

24. tunnistab, et kuigi põhiseaduses tunnustatakse põhilisi ametiühinguõigusi, on ametiühingute tegevus sageli takistatud, ning avalikus teenistuses ja riigiasutustes töötajate streikimisele seatud piirangud on rahvusvaheliste standardite järgi liiga ranged; taunib asjaolu, et Albaania valitsus omandas hiljuti ametiühingute varad; väljendab rahulolu konstitutsioonikohtu 22. aprilli 2010. aasta otsuse üle, millega see akt tunnistati põhiseadusega vastuolus olevaks, ning nõuab, et valitsus varad viivitamatult tagastaks; palub Albaania valitsusel ametiühinguõigusi täiel määral austada ja võtta kõik vajalikud õiguslikud meetmed, et tagada ametiühingutes osalemise õigus kõigile töötajatele nii avalikus kui ka erasektoris;

25. väljendab heameelt meetmete üle, mida on võetud naiste osaluse suurendamiseks poliitilises elus; on siiski seisukohal, et riikliku võrdsete võimaluste komisjoni tegevus jääb nõrgaks ning soolise võrdsuslikkuse seadus on suures osas rakendamata; on seetõttu seisukohal, et on vaja võtta täiendavaid meetmeid naiste tööturule kaasamise ja nende osaluse hõlbustamiseks otsustusprotsessides;

26. väljendab heameelt viimastel aastatel läbi viidud õigusreformide üle, mis käsitlesid koduvägivalla ja inimkaubanduse tõttu kannatanute kaitset; tunnistab siiski, et need ei ole piisavad ja vaja on võtta täiendavaid meetmeid, ning on tõsiselt mures, et koduvägivald ning naiste ja lastega kaubitsemise seksuaalse ärakasutamise ja sunniviisilise töö eesmärgil on laialt levinud; peab murettekitaavaks tõsiasja, et kuigi koduvägivalla juhtumitest teatamine on märgatavalt sagenenud, ei järgne teatamisele mitte alati nõuetekohane politseiuurimine või kohtulik lähenemiskeeld; nõuab, et täiel määral rakendataks olemasolevaid õigusakte, mis kaitsevad naisi ja lapsi kõigi vägivaldavormide eest, ning võetaks vastu nende kaitsmise ja rehabilitatsiooni täielik süsteem ja rakendataks seda, sealhulgas kõigi laste ja vastsündinute kohustuslik ja tõhus registreerimine, laiaulatusliku tasuta õigusliku, sotsiaalse ja psühholoogilise abi tagamine kannatanutele, ühiskonna teadlikkuse tõstmise kampaaniate läbiviimine, õiguskaitseorganite nõuetekohane koolitamine ning varjupaigavõrgustiku loomine (võrgustik peaks olema piisavalt suur ja piisavalt kõrge tasemega ning peaks suutma vastata koduvägivalla ja inimkaubanduse tõttu kannatanute erinevatele vajadustele); kutsub komisjoni üles suurendama sellealast toetust Albaania ametiasutustele;

27. tunnistab vähemuste kaitse valdkonnas tehtud edusamme ja samuti seda, et vähemuste kaitseks vajalik institutsiooniline ja õiguslik raamistik on suuremas osas loodud; märgib siiski, et diskrimineerimine on Albaanias jätkuvalt probleem, eeskätt diskrimineerimise suhtes tundlike rahvastikurühmade puhul ning soolise identiteedi ja seksuaalse sättumusega seoses, ning diskrimineerimise vastu võitlemiseks (sealhulgas sellekohase teadlikkuse suurendamiseks) tuleb teha täiendavaid jõupingutusi; peab sellega seoses murettekitaavaks hiljutist homoseksuaalsuse vastast meeleavaldust Albaanias; rõhutab, et vaja on teha täiendavaid pingutusi, et täita Euroopa partnerluse prioriteetid seoses vähemustega, eriti seoses vähemuskeelte kasutamise, vähemuskeeltes koolihariduse andmise ja kõikide vähemuste liikmetele mittediskrimineeriva kohtlemise tagamisega;

Neljapäev, 8. juuli 2010

28. väljendab rahulolu rassistlikke kuritegusid käsitlevate muudatuste sisseviimise üle karistusseadustikku; tervitab diskrimineerimisvastase seaduse hiljutist vastuvõtmist, mille eelnõu valmis koostöös kodanikuühiskonna organisatsioonidega, ning nõuab selle kiiret ja tõhusat rakendamist; tervitab eriti asjaolu, et loodi ametikoht sõltumatule volinikule, kes tegeleb diskrimineerimise eest kaitsmise küsimusega ning jälgib seaduse rakendamist ja uurib kaebusi; lisaks rõhutab mõõdapääsmatut vajadust täpsete ja usaldusväärsete statistiliste andmete järele, mis on hädavajalikud diskrimineerimisvastaste meetmete tõhusaks rakendamiseks, ning juhib sellega seoses tähelepanu 2011. aastaks kavandatud üleriigilise rahvaloenduse läbiviimise tähtsusele kooskõlas rahvusvaheliselt tunnustatud standarditega, et oleks tagatud vaba enesetunnetuse põhimõtte täielik respekteerimine;

29. nõuab täiendavaid jõupingutusi romide olukorra parandamiseks, kuna nende elutingimused on endiselt rasked ja neid diskrimineeritakse haridusele, sotsiaalkaitsele, tervishoiule, tööhõivele ja nõuetekohasele eluasemele juurdepääsul; väljendab sellega seoses heameelt valitsuse romide kaasamise kümnenääd tegevuskava üle, kuid märgib, et kohalikel ametiasutustel ja kogukondadel peaks olema otsustav tähtsus tegevuskava rakendamises ning neile peaks sel eesmärgil olema tagatud piisav eelarve; kutsub asjaomaseid ametiasutusi üles tegevuskava ellu rakendama ja selle kohta korrapäraselt eduaruandeid avaldama;

30. tunnistab, et tänu sisemajanduse koguprodukti kõrgele reaalkasvule viimastel aastatel on vaesus märkimisväärselt vähenenud; juhib aga tähelepanu sellele, et hoolimata majanduse arengust elab suur osa rahvast ikka veel vaesuses ja seetõttu on vaja jätkata pingutusi vaesuse vähendamiseks, seda eriti maa- ja mägipiirkondades;

31. tervitab edusamme, mida on tehtud, et tõkestada piinamist ja väärkohtlemist, kaasa arvatud vanglasüsteemis; nõuab, et vanglates parandataks elutingimusi, viies need kooskõlla inimväärikusele vastavate standarditega, ning võideldaks vanglateenistuses laialt levinud korrupsiooni vastu; rõhutab, et vaja on parandada tingimusi kinnipidamisasutustes kooskõlas piinamise ning ebainimliku ja alandava kohtlemise või karistamise tõkestamise Euroopa komitee 2008. aasta sellekohaste soovitusetega, ning tuletab meelde ombudsmani järeldusi, milles leitakse, et vangide kinnipidamistingimused ei vasta riiklikele ja rahvusvahelistele inimõiguste normidele, ning rõhutab, et tuleb võidelda vanglateenistuses laialt levinud korrupsiooni vastu;

32. rõhutab, et enamik kohtuid ei teosta psühhiaatriliste patsientide asjade *ex officio* kohtulikku läbivaatamist, mis takistab sunniviisiliselt haiglasse paigutatud patsientidel ühendusevõtmist kohtunikega; tuletab meelde Euroopa Inimõiguste Kohtu otsust kohtuasjas Dybeku v. Albaania ning palub kinnitust selle kohta, et vaimuhaigeid vange ei paigutata muude vangidega samadesse ruumidesse;

33. peab murettekitavaks laste asjatut orbudekodudesse andmist, mida tehakse vaesuse tõttu, ning täiskasvanud orbude puhul ilmnevaid püsivaid mõjusid ja nende ebavõrdset kohtlemist sotsiaalteenuste, näiteks eluaseme võimaldamisel;

34. tunnistab Albaania häid suhteid naabritega, kuna see aitab oluliselt kaasa stabiilsuse tagamisele piirkonnas, ning väljendab heameelt Albaania ja Serbia suhetes viimasel ajal ilmnenud positiivse suundumuse ning riigi aktiivse osaluse üle piirkondlikes algatustes, nagu Kagu-Euroopa koostööprotsess, piirkondlik koostööndukogu, energiaühendus, Kesk-Euroopa vabakaubandusleping (CEFTA), Kagu-Euroopa transpordi vaatluskeskus (SEETO) ja transpordiühenduse asutamislepingu üle peetavad läbirääkimised; rõhutab, et piirkondlik piiriülene koostöö on suure tähtsusega selliste probleemidega tegelemiseks, nagu seda on inimkaubandus;

35. väljendab rahulolu Albaania algatuse üle kaotada viisanõue naaberriikide kodanike suhtes, hinnates seda kui positiivset tegu, millele soodustatakse inimestevahelisi sidemeid ja edendatakse piirkondlikku lepituspotsessi; on arvamusel, et selliseid algatusi tuleks teoks teha paralleelselt Schengeni riikide ja Lääne-Balkani riikide vahel viisanõude kaotamise potsessiga;

Neljapäev, 8. juuli 2010

36. avaldab Albaaniale tunnustust selle eest, et riigi majanduskasv on jätkunud ka ülemaailmse majanduslanguse ajal; juhib aga tähelepanu asjaolule, et varimajanduse osakaal on suur, tööpuuduse määr kõrge ning tööturg on reguleerimata, mis põhjustab tööalast ebakindlust ja kahjustab oluliselt töötajate õigusi; märgib, et riigi maksuvõlad ja valitsemissektori võlg suurenevad;
37. eeldab, et ühinemiseelse abi rahastamisvahendi (IPA) kasutamine aitab parandada Albaania majandusolukorda; märgib aga, et IPA rahastamisprogrammidega peab kaasnema tõhus hindamissüsteem;
38. on arvamusel, et Albaania peab jätkama sellise majanduspoliitika rakendamist, mis tagab püsiva majanduskasvu, keskkonnakaitse ja töökohtade loomise; rõhutab makromajandusliku stabiilsuse toetamise tähtsust;
39. märgib, et omandiõiguste kindlustamisel ei ole suuremat edasiminekut saavutatud ning see takistab toimiva maaturu väljakujundamist; juhib tähelepanu sellele, et varade registreerimine, riigimaade inventeerimine ja võimalik hüvitamine ei ole ikka veel läbipaistev ning see tuleb lõpuni viia õiglaselt, diskrimineerimata sealjuures vähemuste hulka kuuluvaid inimesi; nõuab, et jätkataks kinnisvara registreerimist, varade tagastamist, mitteametliku ehitustegevuse legaliseerimist ja hüvitamist;
40. tunnustab Albaania ametivõimude püüdeid parandada äriklimat ettevõtete registreerimise ning lubade saamise korra lihtsustamise kaudu; rõhutab siiski, et tingimuste parandamist on vaja jätkata, kuna Albaania äriklimat loetakse Lääne-Balkani riikide võrdluses ikka veel kõige karmimate hulka kuuluvaks; palub, et ametivõimud asuksid kõrvaldama arvukaid puudusi, näiteks seoses maa omandiõiguse taotlemise menetluste, lepingute täitmise, nõrga avaliku halduse ja ulatusliku korruptsiooniga;
41. pidades silmas asjaolu, et suur osa Albaania majandusest põhineb naaberriikides elavate väljarändajate rahasaadetistel, rõhutab vajadust jätkata riikliku poliitika ja investeeringute alast tööd, et ajakohastada infrastruktuuri valdkondades, mis on otsustava tähtsusega püsiva majanduskasvu ja sotsiaalse ühtekuuluvuse saavutamiseks, muu hulgas nii hariduses, tervishoius, õiguskaitstes, transpordis kui ka põllumajanduses;
42. rõhutab, et erilist tähelepanu tuleks pöörata energiavarustuse kindluse tagamisele ja energiaallikate mitmekesistamisele ning samal ajal parandada energiatõhusust, ja kordab, et vaja on tõhusamalt jätkata 2005. aastal vastu võetud energiatõhususe seaduse rakendamist; juhib eritähelepanu Albaania suurele potentsiaalile taastuvate energiaallikate vallas ning nõuab suuremaid pingutusi nende edasiarendamiseks, pidades silmas asjaolu, et riigi energiavarustuse raamistik on praegu suuremas osas väljatöötamisel; väljendab sellega seoses rahulolu uute projektide üle hüdroenergeetika valdkonnas ja nõuab tõhusamat tegutsemist päikese- ja tuuleenergeetika projektide arendamisel; juhib tähelepanu asjaolule, et investeeringutega taastuvatest energiaallikatest saadavasse energiasse luuakse võimalused majanduskasvuks ja paremaks tööhoiveks kohalikul ja piirkondlikul tasandil;
43. rõhutab seoses 2007. aastal teatavaks tehtud Albaania tuumaelektrijaama ehitamise kavaga tuumaohutuse ja kiirguskaitse erakordselt suurt tähtsust; seda silmas pidades märgib, et Albaania ei ole veel allkirjastanud tuumaohutuse konventsiooni ega kasutatud tuumkütuse käitlemise ohutust ja radioaktiivsete jäätmete käitlemise ohutust käsitlevat ühiskonventsiooni;
44. nõuab tungival, et Albaania valitsus edendaks taastuvate energiaallikate kasutamist, tõhustaks jäätmekäitlusmeetmete rakendamist ja jätkaks keskkonnasäästliku turismi arendamist, et kaitsta riigi kaunist loodus- ja arhitektuuripärandit;
45. tunneb kahetsust ühistranspordi ja eriti raudteede halva seisukorra pärast; kutsub Albaania valitsust üles täiel määral ära kasutama ühinemiseelse abi rahastamisvahendit, et arendada, ajakohastada ja uuendada raudteevõrku ning parandada ühendusteid naaberriikidega nii inimeste kui ka kaupade transportimiseks;

Neljapäev, 8. juuli 2010

46. nõuab täiendavaid edusamme keskkonnakaitse valdkonnas nii linna- kui ka maapiirkondades, keskkonnavalaste õigusaktide täielikku rakendamist ning piirkondliku koostöö tugevdamist keskkonnasäästlikkuse edendamiseks; väljendab sellega seoses heameelt Prespa pargi kaitset ja säästvat arengut käsitleva kokkuleppe üle, millele kirjutasid alla Albaania, endine Jugoslaavia Makedoonia Vabariik, Kreeka ja Euroopa Komisjon;

47. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon komisjoni asepresidendile ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrgele esindajale, nõukogule, komisjonile, liikmesriikide valitsustele ja parlamentidele ning Albaania valitsusele ja parlamendile.

Olukord Kõrgõzstanis

P7_TA(2010)0283

Euroopa Parlamendi 8. juuli 2010. aasta resolutsioon olukorra kohta Kõrgõzstanis

(2011/C 351 E/14)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse oma varasemaid resolutsioone Kõrgõzstani ja Kesk-Aasia kohta, eriti 12. mai 2005. aasta resolutsiooni ja 6. mai 2010. aasta resolutsiooni;
- võttes arvesse oma 20. veebruari 2008. aasta resolutsiooni ELi Kesk-Aasia strateegia kohta ⁽¹⁾;
- võttes arvesse Euroopa Ülemkogu 2001. aasta kohtumisel Göteborgis vastu võetud ELi vägivaldsete konfliktide ennetamise programmi;
- võttes arvesse komisjoni asepresidendi ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja Catherine Ashton avaldusi Kõrgõzstanis 11. juunil 2010 toimunud uute kokkupõrgete kohta ning 28. juunil 2010 läbi viidud rahvahääletuse kohta;
- võttes arvesse välisasjade nõukogu 14. juuni 2010. aasta järeldusi;
- võttes arvesse Euroopa Julgeoleku- ja Koostööorganisatsiooni eesistuja erisaadiku, ÜRO eriesindaja ja ELi eriesindaja Kõrgõzstanis 16. juuni 2010. aasta ühisavaldust Kõrgõzstani olukorra kohta;
- võttes arvesse Euroopa Ülemkogu 21.–22. juuni 2007. aasta kohtumisel vastu võetud ELi strateegiat Kesk-Aasiaga loodava uue partnerluse kohta;
- võttes arvesse nõukogu ja komisjoni 14. juuni 2010. aasta ühist arenguaruannet Euroopa Ülemkogule ELi Kesk-Aasia strateegia rakendamise kohta;
- võttes arvesse 1999. aastal jõustunud ELi ja Kõrgõzstani vahelist partnerlus- ja koostöölepingut;
- võttes arvesse Euroopa Ühenduse Kesk-Aasia abistamise piirkondlikku strateegiadokumenti aastateks 2007–2013;
- võttes arvesse kodukorra artikli 110 lõiget 4,

⁽¹⁾ ELT C 184 E, 6.8.2009, lk 49.